

Betænkning afgivet af Social- og Indenrigsudvalget den 14. december 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap

(Tydeliggørelse af retten til rimelig individuel tilpasning i forhold til dagtilbud til børn og i forhold til folkeskolen)

[af social- og indenrigsministeren (Astrid Krag)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Social- og indenrigsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1 og 4, og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2, 3 og 5.

2. Indstillinger

Et *mindretal* i udvalget (S, RV, KF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af social- og indenrigsministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF, SF, EL og ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (V) vil ved 2. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til lovforslaget og til de af Enhedslisten stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme for de af social- og indenrigsministeren stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (NB) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af social- og indenrigsministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil ved 2. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagførelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget konstaterer, at dette lovforslag er en del af en aftale mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2020, hvor man har ønsket at tydeliggøre, at børn og unge med handicap har ret til rimelig individuel tilpasning i dagtilbud og i folkeskolen. DF ønsker, at ret til rimelig individuel tilpasning indføres på flere samfundsområder og ikke blot inden for dagtilbuds- og folkeskoleområdet. Ligesom man allerede i dag har en forpligtelse til rimelig tilpasning på arbejdsmarkedet, bør denne model kunne bredes ud til at omfatte flere samfundsområder.

For DF er det desuden uforståeligt, at lovforslaget ikke omfatter børn og unge i private grundskoler og i friskoler. Det bør være indlysende, at børn og unge med handicap, uanset hvilken skole de går på, har de samme rettigheder. DF har savnet et klart svar fra ministeren på, om ministeren i de kommende forhandlinger med KL vil arbejde for, dels at også børn og unge på privat- og friskoler omfattes af retten til rimelig individuel tilpasning, dels at alle samfundsområder inkluderes. Dette vil DF fortsætte med at kæmpe for.

DF finder, at det har været en lang kamp at nå hertil, hvor den tidligere regering sagde, at det ville medføre uforudsigelige høje omkostninger, og nogenlunde det samme siger den nuværende regering.

Lovforslaget er dog et lille skridt i den rigtige retning, men efter DF's opfattelse langt fra godt nok. DF støtter forslaget.

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget finder det positivt, at retten til rimelig individuel tilpasning nu tydeliggøres med lovforslaget. Men SF er på linje med Danske Handicaporganisationer og Institut for Menneskerettigheder i deres kritik af, at lovforslaget ikke kommer til at omfatte private grundskoler og friskoler og dermed skaber forskelsbehandling med den nye lovgivning.

SF er ydermere bekymret for, at udgifterne til store tilpasninger risikerer at blive væltet over på de enkelte institutioner. I SF's optik bør disse omkostninger dækkes af kommunen, så tilpasningerne ikke står og falder med den enkelte institutions økonomi eller ender med at undergrave økonomien i institutionen. SF vil derfor følge udviklingen på området tæt og anmode ministeren om at foretage en evaluering af lovforslagets konsekvenser medio 2021.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter lovforslaget om at indskrive retten til rimelig individuel tilpasning i loven om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap. EL havde gerne set, at pligten til rimelig individuel tilpasning blev indskrevet i loven, så den blev gældende på alle områder i samfundet. I forlængelse heraf finder EL det stærkt kritisabelt, at der med lovforslaget gøres forskel på børn og unge i henholdsvis folkeskolen og de frie skoler, og EL har derfor fremsat ændringsforslag om at indskrive de frie skoler i lovforslaget, så disse også forpligtes til at sikre en rimelig individuel tilpasning.

Det Konservative Folkeparti

Konservatives medlemmer af udvalget støtter lovforslaget om en tydeliggørelse af, at børn og unge med handicap har ret til rimelig tilpasning i dagtilbud og folkeskoler, og at der skabes klageadgang. KF er helt på linje med kritikken af, at der med lovforslaget og dets fornuftige intentioner gøres forskel på børn og unge, når børn og unge på privat- og friskoler ikke får de samme rettigheder som børn og unge på folkeskoler. Det kan undre, at man med ændring i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap indirekte skaber den forskelsbehandling, og KF havde gerne set, at regeringen havde sikret sig, at alle børn og unge i Danmark får de samme rettigheder, da vi mener, at det må være et bærende element. Vi synes, at ændringsforslagene fra Enhedslisten er sympatiske, men stemmer imod, da det er udtryk for god skik, at man som første instans hører de berørte institutioners holdning til at blive omfattet af lovforslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til titlen

Af *social- og indenrigsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

1) I undertitlen ændres »i forhold til dagtilbud til børn og i forhold til« til: »af ydelser til børn og unge i dagtilbud og i«.

[Præcisering af lovforslagets undertitel]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (DF, SF og ALT):

2) I undertitlen indsættes efter »folkeskolen«: », friskoler og private grundskoler«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 3 og 5]

Til § 1

3) I den under *nr. 3* foreslåede § 9 a indsættes i *stk. 1* efter »folkeskolen«: », friskoler og private grundskoler«.

[Udvidelse af krav om rimelig individuel tilpasning til friskoler og private grundskoler]

Af *social- og indenrigsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

4) I den under *nr. 3* foreslåede § 9 a indsættes i *stk. 1* efter »andre børn«: »og unge«.

[Sproglig præcisering]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (DF, SF og ALT):

5) I den under *nr. 3* foreslåede § 9 a indsættes i *stk. 2* efter »folkeskolen«: », friskolen og den private grundskole«, og efter »folkeskolens« indsættes: », friskolens og den private grundskoles«.

[Udvidelse af krav om rimelig individuel tilpasning til friskoler og private grundskoler]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med lovforslaget indføres en ny bestemmelse om, at børn og unge med handicap har ret til rimelig individuel tilpasning af ydelser i dagtilbud og i folkeskolen (§ 9 a). Med ændringsforslaget præciseres undertitlen sprogligt, og det foreslås at tilføje »af ydelser til børn og unge« i undertitlen.

Dette skyldes, at det fremgår af ordlyden af den foreslåede nye § 9 a, at der er tale om ydelser til børn og unge.

Med ændringsforslaget foretages alene en sproglig præcisering af undertitlen. Forslaget indeholder således ingen indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 2, 3 og 5

Med lovforslaget tydeliggøres retten til rimelig individuel tilpasning i loven på dagtilbuds- og folkeskoleområdet. Lovforslaget omfatter dog ikke retten til rimelig individuel tilpasning på friskoleområdet. Forslagsstillerne ønsker med ændringsforslagene at indføre en ny bestemmelse, der udvider kravet om rimelig individuel tilpasning til også at gælde for friskoler og private grundskoler, således at børn og unge i friskoler og private grundskoler ligestilles med børn i dagtilbud og med børn og unge i folkeskolen.

Til nr. 4

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 3, at der foreslås indsat en ny bestemmelse (§ 9 a) i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Det fremgår af den foreslåede nye bestemmelse, at børn og unge med handicap skal have ret til rimelig individuel tilpasning af ydelser i dagtilbud og i folkeskolen, så de kan opnå samme muligheder for deltagelse som andre børn og undgå forskelsbehandling, jf. § 5, stk. 1, i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Med ændringsforslaget foreslås det at tilføje ordene »og unge« i den sidste del af den foreslåede nye § 9 a, stk. 1, i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Med ændringsforslaget foretages alene en sproglig præcisering af beskrivelsen af målgruppen i den foreslåede nye § 9 a, stk. 1, i lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. oktober 2020 og var til 1. behandling den 13. november 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Social- og Indenrigsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Birgitte Vind (S) Bjørn Brandenburg (S) Camilla Fabricius (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Daniel Toft Jakobsen (S) Malte Larsen (S) Tanja Larsson (S) Rasmus Stoklund (S) Henrik Vinther (RV) Kathrine Olldag (RV) Trine Torp (SF) Charlotte Broman Mølbæk (SF) Kirsten Normann Andersen (SF) fmd. Pernille Skipper (EL) Jakob Sølvhøj (EL) Torsten Gejl (ALT) Fatma Øktem (V) Anni Matthiesen (V) Marie Bjerre (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V) Hans Andersen (V) Stén Knuth (V) Karina Adsbøl (DF) nfm. Liselott Blixt (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Brigitte Klinskov Jerkel (KF) Per Larsen (KF) Mette Thiesen (NB) Ole Birk Olesen (LA)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Nye Borgerlige (NB)	4		

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og social- og indenrigsministeren sendte den 20. januar 2020 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 132 (folketingsåret 2019-20). Den 7. oktober 2020 sendte social- og indenrigsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 9 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 16 spørgsmål til social- og indenrigsministeren til skriftlig besvarelse, hvoraf ministeren har besvaret 15, idet 1 spørgsmål er blevet trukket tilbage.